

ENSV RIIKLIK EHTUSKOMITEE KULTUURIMÄLESTISTE RPI

Eesti NSV mõisaarhitektuur

KÕLTSU

Mõis M-56

HARJU

rajoon

k/m

jrk	Säiliku nimetus	arv	kuup.	Märkused
1.	Inventariseerimisankeet	1	14.12.1979	
2.	Situatsiooniplaan	1	15.XII.1983	
3.	Fotod	3	"	
4.	Negatiivid	2	"	
5.	Peahoone inventariseerimis- plaan(a)			
6.	Peahoone ruumilahenduslik skitseering			

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Tallinn, Lai t. 31 Arhiiv nr. M-56

A N K E E T

EESTI NSV-s SAILINUD MÕISAHOONETE ESIALGSEKS INVENTARISEERIMISEKS

I Üldandmed

1. Mõisa nimi: ..... *Kõltsu (Wellenbof)* .....
(eestikeelne ja sulgudes saksakeelne)
2. Mõisa liik: ..... *peamõis* .....
(peamõis, karjamõis, abimõis jne.)
3. Asukoht, aadress: ..... *Harju* .....
(rajoon, külanõukogu)
end.maakond, end.kihelkond: *Harjumaa Keila*
4. Krigus km. suuremast liiklusteest, millisest ja mis suunas:
..... *Tall - Klooga vmt. saar* .....
5. Valdaja või valdajad ja kasutajad: .....
..... *Klooga III pioneri laager* .....
(asutise või ettevõtte täielik nimetus)

II Mõisaansambli lühiseloomustus:

(hooned, haljastus, veekogud, väravad ja piirded; skitseerida hoonete asetus mõisa südamikus, kirjeldada hooned, parki ja muil rajatisi lühidalt, määrata juurdepääsuteed ja ilmakaared kogi mõisa suhtes, kasutades lisalehte kui vajalik)

Sailinud ainult palksae

III Mõisa peahoone:

1. Plaanilahendus (anda põhikorruste skemaatiline ruumijaotus lisalehel).
2. Välisarhitektuur ja detailid (hoone märkimisväärsete arhitektuuriliste elementide ja detailide loetelu ning seisund)

ülevõtte 19. saj. II dekoratiivis suuremadel
 - mõisale iseloomulikus laadis elikud pihobue.
 Elemente nii vana haldikoolilise arhitektuuri (peipih
 vanniid, põlguvaalve brüve) ^{replikaarist} kui ka ~~haldik~~ laenu
 arhitektuuriliste elemente (arkaadid, voluumfunktsioonid,
 ristkülikud hoonevõrgud jne.)

3. Sisearhitektuur:

(loetleda ruumides kunstilisi elemente ja detaile: stukk-
 dekoor seintel, laes; parkett - puit, kivi; laemaalingud,
 seinamaalingud, ehisliistud seintel, paneelid, sambad,
 pilastrid, seinakapid, peeglid, sepsidetailid, ahjud, ka-
 minad, ja märkida kus nad asuvad)

seintel mis varem 19. saj. II poolt saalis.
 Saal suuredega põlvkonnas. Üldine siseline
 planeering ehitusmehaaniline, põlvkonnaga kivi
 muudatuna ei ole alge planeering põlvkonnaga
 vaalve sel viieldatav.

4. Keldriruumide kirjeldus

(laekonstruktsioon, seinad, ukсед, sepsid, jne.)

IV Üksikhoonete loetelu:^{x)}

Jrk. nr.	Hoone algne funktsioon	Vanus	Stiil	Arhitekt ^{xx)}	Materjal	Korru- seli- sus	Telje- lisus	Säilivus ^{xxx)}		
								h	r	hb
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Peahoone			19. saj. p. eelneva		puu	1			h.
2.	Valitsejamaja									
3.	Mõisateenijate elumaja									
4.	Aidad									
5.	Sõiduhobuste tallid									
6.	Tõllakuur									
7.	Kelder (eraldi ehitusena)									
8.	Kasvuhoone									

x) Hoone puudumisel tõmmata lahtrisse kriips.

xx) Arhitekti või ehitusmeistri mitteteadmisel jätta lahter tühjaks.

xxx) Varemete korral märkida "varemed".

9. Tööhobuste tallid

10. Karjalaudad

11. Viinavabrik

12. Piimaköök

13. Vesiveski

14. Tuulik

15. Sepikoda

16. Rehi

17. Kuivati

18. Mõisakõrts

19.

20.

21.

22.

V Park.

Pargi üldine seisund (hea, keskmine, halb); anda lühiseloomustus kujunduse, pargiehituste ning veekogude kohta:

uus pioneerilaagi väljast ümardab endise
nausest loetakse.

VI Millised väravaehitused, väravad ja piirded mõisaansamblisse kuuluvad?

VII Mitu puisteed ja missugusest suunast suunduvad mõisa, milline on nende seisund?

VIII Kas on mõisaansamblisse või selle vahetusse lähedusse ehitatud uusi hooneid, kuhu ja mis otstarbel?

6

IX Andmed mõisas ja selle ümbruskonnas leiduva mööbli ja muu inventari kohta (kus mida on säilinud ja millises seisundis):

X Varia.

Andmed mõisaomaniku kohta. Kas mõisa territooriumil on matmispaiku, kabeleid, riste, monumente? Kui mõisa perekonna matmispaik on khk. kirikuaias, siis missuguses kirikuaias või kalmistul?

XI Pärimused ja legendid.

Astuda kontakti inimestega, kes teavad pärimusi või legende või muid andmeid mõisa kohta või andmeid isikute kohta, kes on olnud kunagi mõisaga seotud; anda need lisalehel ankeedi juurde, ära märkides tingimata andmed küsitletud isikute kohta (nimi, vanus, aadress, amet - praegune, endine).

XII Andmed ankeedi täitja kohta:

Perekonna-, ees- ja isanimi: ..... *Maise, Julian Gustav*
Töökoht, ametikoht ja eriala: .....
..... *VRI kad. töökoht* .....
Aadress: ..... *Tallinn, Suur 2k 9* .....

ANKEEDI TÄITMISE KUUPÄEV:

30. okt. 1976.

ALLKIRI:

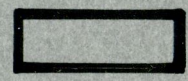
Maise

HARJU RAJON
KÕLTSU MÕISA ASENDISKEEM

UUS
SÖÖKLA

1000SW 10518. Peabone, 1976, V

8

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Tallinn, Lai t. 31 Arhiiv nr. M-8-6/1

1946. aasta. Pealinn. 1946, V

9

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Tallinn Lai t. 31 Arhiiv nr. M-56/2